

Malmö stad
Revisionskontoret

Granskning av Malmö stads årsredovisning 2020

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Malmö granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga revisorerna på revisionskontoret.

I 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725) anges att nämndernas ansvar för verksamheten är att nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

I 12 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) anges att revisorernas uppgifter är att pröva om verksamheten sköts på ett *ändamålsenligt* och från ekonomisk synpunkt *tillfredsställande* sätt, om räkenskaperna är *rättvisande* och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är *tillräcklig*.

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
1. ÅRETS GRANSKNING	3
2. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	3
3. GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING.....	4
3.1 VERKSAMHETSMÅL.....	5
3.2 FINANSIELLT MÅL.....	5
4. BALANSKRAV.....	6
5. RESULTATUTJÄMNINGSRESERV.....	7
6. DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING	7
7. RÄTTVISANDE RÄKENSKAPER.....	9
7.1 BALANSRÄKNING.....	10
7.2 RESULTATRÄKNING.....	12
7.3 KASSAFLÖDESANALYS.....	13
7.4 SAMMANSTÄLLD REDOVISNING.....	13
7.5 REDOVISNINGSPRINCIPER OCH NOTER.....	14

Sammanfattning

Malmö stads årsredovisning 2020 har granskats och bedöms i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning. I granskningen har bland annat följande iakttagelser och bedömningar gjorts.

Förvaltningsberättelsen har granskats och bedöms i allt väsentligt innehålla de upplysningar som ska finnas enligt lag och rekommendationer.

Kommunstyrelsen har följt upp kommunfullmäktiges mål inom respektive målområde med bedömningen att kommunens samlade arbete i riktning mot kommunfullmäktiges mål till största delen går enligt planering. Resultatet i årsredovisningen bedöms således inte fullt ut vara förenligt med de verksamhetsmål fullmäktige beslutat då inget av kommunfullmäktiges verksamhetsmål uppfyllts fullt ut 2020.

Kommunfullmäktiges finansiella mål samt indikatorer har granskats och bedöms för helåret 2020 som uppfyllt. Resultatet i årsredovisningen bedöms vara förenligt med det finansiella mål fullmäktige beslutat 2020.

Malmö stad redovisar för 2020 ett positivt resultat om 1 198 mnkr. För 2020 budgeterades ett nollresultat, vilket medför en budgetavvikelse motsvarande årets resultat. Kommunkoncernen redovisar ett resultat om +1 379 mnkr. Resultatet förklaras på nämndsnivå till stora delar av realisationsvinster avseende fastigheter hos tekniska nämnden (701 mnkr) samt överskott hos gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (130 mnkr). På en mer kommuncentral nivå förklaras överskottet huvudsakligen av generella statsbidrag (471 mnkr).

Malmö stads balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv har granskats och bedöms uppfylla kraven enligt kommunallagen.

Malmö stads balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande. Granskningen av räkenskaperna har resulterat i ett antal iakttagelser och bedömningar som redovisas i slutet av denna rapport.

1. Årets granskning

Den årliga revisionen utgår från en riskanalys och omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Förvaltningsberättelse
- God ekonomisk hushållning
- Verksamhetsmål
- Finansiellt mål
- Balanskrav
- Resultatutjämningsreserv
- Drift- och investeringsredovisning
- Rättvisande räkenskaper
- Balans- och resultaträkning
- Kassaflödesanalys
- Sammanställd redovisning
- Redovisningsprinciper och noter

Revisionen genomförs i enlighet med kommunallagen (KL), lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen. Revisionsarbetet bedrivs enligt god revisionsordning för yrkesrevisorer.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs utifrån ett granskningsprogram med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av kommunstyrelsen.

Granskningen har genomförts av *PwC* samt *Fredrik Edler certifierad kommunal yrkesrevisor* vid revisionskontoret i Malmö stad. Samtliga sakkunniga revisorer som deltagit i granskningen har prövat sitt oberoende med mera i enlighet med Sveriges kommunala yrkesrevisorerers rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Revisionsrapporten har faktakontrollerats av stadskontoret.

2. Förvaltningsberättelse

Malmö stads årsredovisning 2020 och dess förvaltningsberättelse har granskats och bedömts. Av lag om kommunal bokföring och redovisning framgår bl.a. att förvaltningsberättelsen ska innehålla en översikt över utvecklingen av

kommunens verksamhet. Av Rådet för kommunal redovisning rekommendation *RKR R15 Förvaltningsberättelse* framgår att förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker.

Översikt över verksamhetens utveckling - Den kommunala koncernen - Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning - Händelser av väsentlig betydelse - Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten - God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning - Balanskravsresultat - Väsentliga personalförhållanden - Förväntad utveckling.

Under varje rubrik lämnas, om annat inte anges i rekommendationen, upplysningar om den kommunala koncernen och kommunen.

Förvaltningsberättelsen har granskats och bedöms i allt väsentligt innehålla den struktur och de upplysningar som ska finnas enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning.

3. God ekonomisk hushållning

Lagen om kommunal bokföring och redovisning gör gällande att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Då kommunen ingår i en kommunal koncern, ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om koncernen.

PwC har noterat att enligt RKR:s rekommendation R15 ska respektive huvudrubrik innehålla de upplysningar som nämns i rekommendationen. RKR:s rekommendation lyfter att upplysningarna under detta avsnitt ska inkludera en avstämning av de mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning som formulerats för den kommunala koncernen och kommunen. Avsnittet ska också innehålla en upplysning av total budgetavvikelse och förklaringarna till denna. Under detta avsnitt görs en samlad bedömning av kommunens ekonomiska ställning och god ekonomisk hushållning.

PwC gör bedömningen att för att följa RKR:s rekommendation så borde utvärderingen av kommunfullmäktiges mål, riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt avstämning mot budget skett under denna huvudrubrik.

3.1 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har i Malmö stads budget för 2020 formulerat mål inom fyra målområden: Utbildning och arbete, Stadsutveckling och klimat, Trygghet och delaktighet och En god organisation. Målen är riktade till alla eller vissa utvalda nämnder och helägda bolag.

I samband med årsanalysen för det sista året i mandatperioden anger nämnder och bolag om det önskade utfallet har uppnåtts och bedömer då också om kommunfullmäktigemålet är uppnått.

Kommunstyrelsens avstämning av kommunfullmäktigemålen visar sammantaget att *kommunens samlade arbete i riktning mot kommunfullmäktiges mål till största delen går enligt planering*. Coronapandemin och dess effekter är en vanligt förekommande orsak till eventuella avvikelser från planeringen.

Granskningen visar att kommunstyrelsen har följt upp kommunfullmäktiges mål inom respektive målområde med bedömningen att kommunens samlade arbete i riktning mot kommunfullmäktiges mål till största delen går enligt planering. Resultatet i årsredovisningen bedöms således inte fullt ut vara förenligt med de verksamhetsmål fullmäktige beslutat då inget av kommunfullmäktiges verksamhetsmål uppfyllts fullt ut 2020.

3.2 Finansiellt mål

Kommunfullmäktige har fastställt ett finansiellt mål att *Malmö stad ska ha en hållbar ekonomisk utveckling*. Målet är långsiktigt och avser att trygga en hållbar ekonomisk utveckling över tid. Hållbarheten i ekonomin mäts genom att följa tre indikatorer.

1. Årets resultat ska uppgå till minst ett nollresultat (Resultat)

Avstämning av indikatorn visar att Malmö stads resultat för 2020 uppgår till 1 198 mnkr och att skatter/statsbidrag/utjämning uppgår till 20 950 mnkr, vilket ger en resultatnivå om 5,7 % (*utfall*). För 2020 är den budgeterade nivån på indikatorn ett nollresultat. Indikatorn visar på hållbarhet i ekonomin då årets resultat uppgår till minst ett nollresultat.

2. Räntebärande nettolån ska uppgå till högst 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (Lånekvot)

Avstämning av indikatorn visar att Malmö stads räntebärande nettofordran (nettotillgång) för 2020 uppgår till 1 039 mnkr och att skatter/statsbidrag/utjämning uppgår till 20 950 mnkr, vilket ger en lånekvot om +5 % (*utfall*).

För 2020 är räntebärande nettolån (nettoskuld) budgeterad till 638 mnkr, vilket ger en lånekvot om -3,1 %. Indikatoren visar på hållbarhet i ekonomin då årets lånekvot understiger 30 %.

3. Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska följas (Kapitalkostnadsnivå)

Avstämning av indikatorn visar att Malmö stads finansnetto för 2020 uppgår till -127 mnkr (finansiella intäkter 152 mnkr - finansiella kostnader 279 mnkr), avskrivningar till -1 325 mnkr och skatter/statsbidrag/utjämning uppgår till 20 950 mnkr, vilket ger en kapitalkostnadsnivå (räntor och avskrivningar) om 6,9 % (*utfall*). För 2020 är kapitalkostnadsnivån budgeterad till 5,3 %. Indikatoren har följts under året.

Kommunfullmäktiges finansiella mål samt indikatorer har granskats och bedöms för helåret 2020 som uppfyllt. Resultatet i årsredovisningen bedöms vara förenligt med det finansiella mål fullmäktige beslutat 2020.

4. Balanskrav

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat).

Balanskravsjusteringar görs genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkningen av årets resultat:

Årets resultat enligt resultaträkningen - Samtliga realisationsvinster + Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet + Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet -/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper +/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

Malmö stads resultaträkning utgör underlag för avstämning mot kommunalagens krav på ekonomisk balans. Årets resultat uppgår till 1 198 mnkr. Efter justering för realisationsvinster om -653 mnkr uppgår 2020 års *resultat efter balanskravsjustering* till 545 mnkr och efter avsättning av medel till resultatutjämningsreserv om -335 mnkr uppgår 2020 års *balanskravsresultat* till 210 mnkr.

Balanskravsutredningen visar utifrån årets resultat 2020 ett positivt balanskravsresultat och bedöms därmed uppfylla det lagstadgade balanskravet.

5. Resultatutjämningsreserv

Malmö stad har för 2020 avsatt medel till resultatutjämningsreserv med 335 mnkr. Reservering till en resultatutjämningsreserv får göras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 % av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Det balanskravsjusterade resultatet uppgår för 2020 till 545 mnkr enligt avstämd balanskravsutredning.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning uppgår för 2020 till 20 950 mnkr, vilket innebär att den del av resultatet som överstiger 210 mnkr kan avsättas till resultatutjämningsreserven. Detta innebär att Malmö stad som mest kan avsätta 335 mnkr (545 mnkr – 210 mnkr) till stadens resultatutjämningsreserv.

Resultatutjämningsreserven har granskats utifrån gällande regelverk och bedöms uppfylla kraven enligt kommunallagen.

6. Drift- och investeringsredovisning

Kommunstyrelsen har för 2020 fastställt en driftbudget för nämnderna om 20 767 mnkr inkl. tilläggsanslag. Av driftredovisning i årsredovisning 2020 framgår att nämnderna under året har beviljats tilläggsanslag om totalt 427 mnkr. Driftredovisningen är en totalsummering av kostnader och intäkter i jämförelse mot slutlig budget och avslutas i avvikelse mot budget.

Utfallet för driftredovisningen (intäkter – kostnader) uppgår för nämnderna till -19 587, vilket ger en positiv avvikelse om 1 179 mnkr.

Malmö stads driftredovisning har granskats och bedöms i allt väsentligt vara utformad och innehålla de upplysningar som krävs enligt lag och god redovisningssed.

DRIFTRÉDOVISNING							
Belopp i mnkr	Utfall				Nettokostnad		
	Intäkter		Kostnader		Utfall	Budget	Budget- avvikelse
	2020	2019	2020	2019	2020	2020	2020
NÄMND/VERKSAMHET							
Kommunfullmäktige	0	0	-20	-25	-20	-22	2
Revision	1	1	-13	-13	-12	-12	0
Valnämnd	0	7	-3	-17	-3	-3	0
Överförmyndarnämnd	1	1	-27	-27	-26	-31	5
Kommunstyrelse	464	465	-980	-1 078	-516	-565	50
Service­nämnd	3 620	3 453	-3 181	-3 043	438	382	56
Rivning och marksanering	0	0	-31	0	-31	-40	9
Teknisk nämnd	1 079	1 015	-1 991	-1 823	-912	-922	11
Realisationsvinster fastigheter	701	136	0	0	701	0	701
Vinst exploateringsverksamhet	322	537	-37	-35	284	240	44
Rivning och marksanering	0	2	-51	-36	-51	-60	9
Hamnanläggningar	166	149	-156	-113	10	10	0
Miljönämnd	101	114	-173	-181	-72	-76	4
Stadsbyggnadsnämnd	115	90	-179	-179	-64	-86	22
Bostadsanpassningsbidrag	0	0	-17	-22	-17	-26	9
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	430	387	-2 130	-2 078	-1 701	-1 830	130
Grundskolenämnd	5 061	4 705	-9 944	-9 306	-4 884	-4 919	35
Förskolenämnd	2 724	2 669	-5 595	-5 560	-2 871	-2 914	43
Kulturnämnd	146	154	-686	-653	-540	-540	0
Fritidsnämnd	94	123	-695	-686	-602	-603	1
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnd	3 465	3 176	-6 687	-6 311	-3 221	-3 241	20
Arbetsmarknads- och socialnämnd	480	694	-2 498	-2 484	-2 018	-2 047	29
Hemlöshet	28	131	-440	-640	-412	-406	-6
Ekonomiskt bistånd	35	22	-1 154	-1 119	-1 119	-1 148	29
Statsbidrag flyktingar	134	319	0	0	134	160	-26
Funktionsstödsnämnd	568	476	-2 631	-2 409	-2 063	-2 067	3
SUMMA NÄMNDERNA	19 732	18 826	-39 320	-37 838	-19 587	-20 767	1 179
Finansiering	21 875	21 086	-1 089	-996	20 786	20 767	19
SUMMA KOMMUNEN	41 607	39 912	-40 409	-38 834	1 198	0	1 198

SUMMA KOMMUNEN	41 607	39 912	-40 409	-38 834	1 198	0	0
Justering poster som inte ingår i Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar i resultaträkningen	-21 315	-20 435	492	388	-20 823	0	0
Avgär interna poster	-14 512	-13 987	14 512	13 987	0	0	0
Verksamhetens intäkter och kostnader inklusive avskrivningar enligt resultaträkningen	5 780	5 490	-25 405	-24 459	-19 625	-21 307	1 682
Skatteintäkter	14 160	14 006	0	0	14 160	14 539	-379
Generella statsbidrag o utjämning	7 003	6 160	-213	-237	6 790	6 319	471
Finansiella poster	152	268	-279	-150	-127	449	-576
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	27 095	25 924	-25 897	-24 846	1 198	0	1 198

Kommunstyrelsen har i budget 2020 fastställt en investeringsplan om 2 825 mnkr. Av årsredovisning 2020 framgår att de totala investeringsutgifterna under året uppgår till 2 166 mnkr. Avvikelse mellan budgeterade investeringar och årets utfall för investeringar uppgår totalt till 659 mnkr, vilket ger en procentuell avvikelse om drygt 23 %.

Service­nämnden och tekniska nämnden är de nämnder i Malmö stad som har störst investeringsvolym. Nämnderna har i Malmö stads årsredovisning 2020 redogjort för avvikelser gentemot budget genom följande förklaringar.

Service­nämndens investeringar, som främst innefattar verksamhetslokaler, uppgick under året till 1 160 mnkr vilket är 340 mnkr lägre än beviljad ram. Utfallet beror på flera orsaker såsom att projekt skjutits framåt i tiden, att projekt stoppats eller att projekt blivit dyrare alternativt billigare än budgeterat.

Tekniska nämndens investeringar, som består av insatser i stadens fysiska miljö, uppgick till 911 mnkr under året. Det är 122 mnkr lägre än beviljad ram. Avvikelsen förklaras främst av förskjutningar framåt i tiden för olika projekt.

Malmö stads investeringsredovisning har granskats och bedöms i allt väsentligt vara utformad och innehålla de upplysningar som krävs enligt lag och god redovisningssed.

ÅRETS INVESTERINGAR - per nämnd, större projekt särredovisade (tkr)

Belopp i tkr

NÄMND/VERKSAMHET	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunfullmäktige	1 500	83	-1 417
Kommunstyrelsen	95 000	64 218	-30 782
Servicenämnd	1 500 000	1 160 041	-339 959
Teknisk nämnd*	911 000	788 760	-122 240
Miljönämnden	800	430	-370
Stadsbyggnadsnämnd	1 350	560	-790
Gymnasie- och vuxenutb.nämnd	15 000	13 853	-1 147
Grundskolenämnd	76 500	55 149	-21 351
Förskolenämnd	36 000	32 243	-3 757
Kulturnämnd	22 000	21 476	-524
Fritidsnämnd	5 500	4 148	-1 352
Hälsa-, vård och omsorgsnämnd	27 000	13 067	-13 933
Arbetsmarknads- och socialnämnd	13 500	4 430	-9 070
Funktionsstödsnämnd	8 000	7 782	-218
Finansiering/Storstadspaketet för Malmö stad	112 000	0	-112 000
SUMMA NÄMNDERNA	2 825 150	2 166 240	-658 910

*Inkl Hamnanläggningar

7. Rättvisande räkenskaper

Under denna rubrik görs bedömning av om Malmö stads räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed. Balans- och resultaträkning ska ge en rättvisande bild av Malmö stads resultat och förmögenhetsställning.

Malmö stads balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande. Vid granskning av Malmö stads räkenskaper har dock följande iakttagelser och bedömningar gjorts.

7.1 Balansräkning

Avsättning skatterisk

Malmö stad har gjort avsättning för skatterisk om 123 mnkr i det fall det av kommunen lämnat lån till Malmö Stadshus AB skulle bedömas som skattepliktig ersättning till bolaget. Avsättningen har ackumulerat under tre räkenskapsår med 40 mnkr år 2018 och 41 mnkr år 2019 resp. 42 mnkr år 2020.

En avsättning får enligt RKR R9 endast göras om det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera en förpliktelse. En avgörande faktor för om det är troligt att lån från Malmö stad till Malmö stadshus AB kan komma att bedömas som skattepliktig ersättning till bolaget är om lån inte har lämnats utifrån affärsmässiga principer. Indikationer på lån som inte hanterats affärsmässigt och riskerar omklassificering till skattepliktig ersättning är följande:

- Uttrycks villkor för lån i låneavtal?
- Finns en gemensam partsavsikt att lån ska återbetalas?
- Utbetalas ränta och finns en fastställd plan för återbetalning av lån?
- Kan låntagaren bära sina egna kostnader? (självkostnadsbaserat företag)
- Bedöms låntagarens återbetalningsförmåga av lån som försumbar?
- Kommer låntagaren i framtiden ha kapital för att kunna återbetala lån?

Sammantaget bedöms viss osäkerhet råda kring affärsmässigheten i lämnade lån och således om det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Det finns därför också en osäkerhet i om kriterierna för att redovisa en avsättning enligt RKR R9 är uppfyllda.

Värt att notera är att avsättningarna för de aktuella åren inte är beräknade med ränta. I det fall Skatteverket skulle bedöma transaktionerna som skattepliktiga - och få rätt i domstol - skulle kostnadsränta påföras återbetalningen.

Aktivering av ränta

Malmö stad har redovisningsprincipen att pågående investerings- och exploateringsprojekt med en löptid överstigande sex månader påförs lånekostnader med stöd av 7 kap. 2 § tredje stycket LKBR. Räntan för aktiverade lånekostnader beräknas utifrån kommunkoncernens upplåningskostnader. Medelräntesatsen uppgick under 2020 till 0,72 % (0,82 %). Totalt under året har räntor om 13 mnkr aktiverats som investering i kommunens redovisning.

Huvudregel för redovisning av ränteutgifter är enligt *RKR R4 Materiella anläggningstillgångar* att dessa ska belasta resultatet för den period de hänförs till. Ränteutgifter bör normalt inte ingå i anskaffningsvärdet; undantag gäller dock för tillgångar som anskaffas i syfte att säljas vidare alternativt att användas i vinstsyftande verksamhet. Har en kommun valt att räkna in ränteutgifter i anskaffningsvärdet, ska endast sådana ränteutgifter räknas in som avser lånat kapital som kan hänföras till inköp, konstruktion eller produktion av tillverkade tillgångar som tar betydande tid att färdigställa innan de kan användas eller säljas. Om ränta har aktiverats med stöd av 7 kap. 2 § tredje stycket LKBR, ska även upplysning om det inräknade beloppet lämnas i not.

Genomförd granskning visar att servicenämnden har aktiverat ränteutgifter (kreditivränta) om 7 mnkr och att tekniska nämnden har aktiverat ränteutgifter om 6 mnkr i pågående investerings- och exploateringsprojekt under 2020, vilket inte är förenligt med huvudregeln *RKR R4 Materiella anläggningstillgångar*.

Om huvudregeln skulle ha följts hade nämndernas materiella anläggningstillgångar varit 7 mnkr respektive 6 mnkr lägre och årets resultat 13 mnkr lägre.

Stadskontoret har redogjort för att Malmö stad har för avsikt att tillämpa huvudregeln från och med 2021 och således inte längre aktivera kreditivränta.

Särskild löneskatt pensionskostnader

Malmö stads beräkningar av särskild löneskatt på pensionskostnader bygger till stora delar på underlag från pensionsbolaget KPA, som förvaltar och administrerar anställdas pensioner inom kommunen. Granskningen av underlag till avgiftsbestämd ålderspension (AKAP-KL) visar att särskilda löneskatt som löper på pensionerna har beräknats på belopp avsatt till pensioner och inte själva pensionskostnaden. Detta förfarande har inneburit att den särskilda löneskatten om 24,26 % gällande AKAP-KL har beräknats på 58,6 mnkr istället för 117,1 mnkr.

Utifrån genomförd granskning är bedömningen att kostnaden för särskild löneskatt har redovisats med ett för lågt belopp om 14,2 mnkr och att detta påverkar Malmö stads resultat för 2020 med motsvarande belopp.

Mervärdesskatt – avdrag ingående moms

Malmö stads inköp och leverantörsskulder och har granskats genom stickprovskontroller. Granskningen visar att staden missat göra avdrag för ingående mervärdesskatt vid ett inköp om 2 800 000 kr. Genom att rätta i deklARATION till Skatteverket bedöms staden återfå 700 000 kr.

Säkringsredovisning

Malmö stad har i årsredovisning 2020 redogjort för att finansverksamheten inom kommunkoncernen grundar sig på kommunfullmäktiges finansiella föreskrifter samt kommunstyrelsens finanspolicy. Staden utnyttjar finansiella derivatinstrument i syfte att säkra positioner avseende kurs- och ränteförändringar. I enlighet med RKR R8 *Derivat och säkringsredovisning* ska utestående finansiella derivat inte värderas enligt lägsta värdets princip så länge säkringen bedöms vara effektiv.

PWC har på uppdrag av stadsrevisionen granskat Malmö stads under året *uppdaterade* säkringsdokumentationer med fokus på huruvida det finns dokumentation och om de innehåller de avsnitt som bör finnas.

Granskningen visar att det finns separat upprättade dokumentationer för samtliga tillämpade strategier som identifierades i samband med granskningen december/januari 2019/2020. Strategierna är tydligt åtskilda både vad gäller beskrivningen av säkringen (word-dokumentet) samt tillhörande effektivitetstester (excel-dokumentet). Effektivitetstesterna ser ut att innehålla väsentliga parametrar för respektive strategi. Vissa av beskrivningarna kring säkrad risk, säkrad post och säkringsinstrument kan förtydligas och det behöver säkerställas att beskrivningarna endast innehåller tillåtna poster och instrument. Verkar inte vara något problem med den praktiska hanteringen och tillämpningen utan mer att beskrivningarna behöver utvecklas. Kopplingen mellan effektivitetstesterna (excel-dokumentet) och beskrivningarna av testerna (word-dokumentet) kan utvecklas och struktureras ytterligare.

Sammantaget gör PwC bedömningen att överlag så verkar det mesta i dokumentation och effektivitetstest vara på plats men att det finns områden som behöver *utvecklas* och *förtydligas*.

7.2 Resultaträkning

Malmö stad redovisar för 2020 ett positivt resultat om 1 198 mnkr. För 2020 budgeterades ett nollresultat, vilket medför en budgetavvikelse motsvarande årets utfall.

Av tabellen nedan framgår att den löpande ordinarie verksamheten rensat från poster såsom exploaterings- och realisationsvinster genererade ett överskott om 261 mnkr (1 198 mnkr – 653 mnkr – 284 mnkr).

BUDGETAVVIKELSE (mnr)			
	Utfall	Budget	Avvikelse
Verksamhet	-20 562	-21 186	624
Exploateringsvinster	284	240	44
Realisationsvinster	653	0	653
Skatteintäkter & generella statsbidrag	20 950	20 858	92
Finansnetto	-127	88	-215
Resultat	1 198	0	1 198

Sammantaget kan konstateras att exploaterings- och realisationsvinsterna uppgår till 937 mnr vilket är 697 mnr högre än budgeterat.

Realisationsvinsterna förklaras i årsredovisningen framför allt av ett stort antal friköp av tomträttsfastigheter. Det relativt stora antalet friköp av tomträttsfastigheter beror på att många tomträttsavtal avseende flerbostadshus som ingicks på 1940-talet löpt ut under år 2020 och att många tomträttshavare, ofta bostadsrättsföreningar, har valt att friköpa tomträtten.

Malmö stads resultaträkning och avvikelse gentemot budget har granskats och bedöms i allt väsentligt innehålla de upplysningar som krävs enligt lag och god redovisningssed.

7.3 Kassaflödesanalys

Malmö stads kassaflödesanalys visar bl.a. hur stadens verksamhet har finansierats (in- och utbetalningar) noter, jämförelsetal, samt räkenskapsårets kassaflöden hänföra till följande sektorer:

- löpande verksamhet
- investeringsverksamhet
- finansieringsverksamhet
- bidrag till infrastruktur
- kapitalbindning

Malmö stads kassaflödesanalys har granskats och bedöms i allt väsentligt vara utformad och innehålla de upplysningar som krävs enligt lag och god redovisningssed.

7.4 Sammanställd redovisning

PwC har på uppdrag av stadsrevisionen granskat och bedömt Malmö stads sammanställda redovisning.

Genomförd granskning visar att de sammanställda räkenskaperna för balansräkningen, resultaträkningen samt kassaflödesanalysen har granskats utan anmärkning mot bolagens signerade rapportpaket.

Sammanställda räkenskaper för balansräkningen, resultaträkningen samt kassaflödesanalysen med justering av ägarandelar har granskats utan anmärkning. Utförda elimineringar har granskats utan anmärkning.

I samband med granskningen och i dialog med stadskontoret som samordnar konsolideringsprocessen av de sammanställda räkenskaperna har det konstaterats att processen består av många manuella moment. Detta kräver ett relativt omfattande avstämningsarbete för såväl staden som för de olika enheterna och är i stora delar personberoende.

Den främsta förklaringen till detta är att Malmö stad inte använder ett standardiserat konsolideringssystem utan har istället successivt utvecklat ett eget system som kompletteras med olika moment i till exempel excel. Även om processen fungerat väl i 2020 års bokslut så finns det risker med att ha en process som är relativt resurskrävande och har manuella inslag.

Granskningen är utförd enligt god revisionsred och sammantaget har PwC inga väsentliga anmärkningar att framföra.

7.5 Redovisningsprinciper och noter

Malmö stads redovisningsprinciper i årsredovisning 2020 har granskats och bedöms i allt väsentligt innehålla de upplysningar och den information som krävs enligt lag och god redovisningsred.

Värt att notera att i årsbokslut 2020 redovisas intäkter avseende gatukostnadsersättning och exploateringsbidrag i enlighet med RKR R2 Intäkter. Detta innebär att erhållen gatukostnadsersättning intäktsredovisas i den takt som motsvarar färdigställandet av de investeringar för vilka de erhållits. Som långfristig skuld redovisas erhållen gatukostnadsersättning där investering ännu inte är genomförd.

Den ändrade redovisningsprincipen innebär att gatukostnadsersättning som erhållits för redan genomförda investeringar har ombokats från långfristiga skulder till eget kapital. Ombokat belopp uppgår till *983 mkr*.

Ändringen har även påverkat årets resultat då 142 mkr har redovisats som intäkt avseende gatukostnadsersättning för under året genomförda investeringar. Upplösning av gatukostnadsersättning enligt tidigare normering (för att möta avskrivningen) uppgår till 34 mkr. Denna intäkt har bokats mot eget kapital eftersom den avser redan färdigställda investeringar, vilket ger en resultatpåverkande nettoeffekt om *108 mkr*.

Av årsredovisningen framgår vidare att ändring av redovisningsprinciper har gjorts på kommunövergripande nivå. Inom tekniska nämndens ansvarsområde kvarstår redovisning på projektnivå enligt tidigare regelverk, det vill säga att erhållen gatukostnadsersättning redovisas som långfristig skuld och upplösning sker i samma takt som avskrivningarna. Anpassning till RKR R2 på projektnivå inom tekniska nämndens ansvarsområde kommer att ske så att budget och redovisning från och med 2022 följer RKR R2 Intäkter fullt ut.

Vad gäller noter saknas *delvis* notuppgifter för leasing, nedskrivning (fastigheten Brännaren 16) och avsättningar. Säkringsredovisning har redogjorts för i förvaltningsberättelse, men upplysning saknas i not.

För operationell leasingen ska det enligt RKR R5 i not framgå vilka kriterier som har använts, för det fall att leasingavtal har hänförs till operationella avtal enbart med hänsyn till avtalets värde.

För nedskrivningar ska det enligt RKR R6 i not lämnas upplysningar om huruvida tillgångens återvinningsvärde utgörs av nettoförsäljningsvärde eller anpassat användningsvärde samt hur återvinningsvärdet fastställts.

För avsättningar ska det enligt RKR R9 i not lämnas upplysningar om den förväntade tidpunkten för varje utflöde av resurser som förpliktelsen leder till samt en indikation om osäkerheterna om beloppet eller tidpunkten för dessa utflöden.

För säkringsredovisning ska det enligt RKR R8 i not lämnas upplysning om verkligt värde för utestående säkringsinstrument som är derivat och vilken påverkan säkringsinstrumenten har haft på kommunens resultaträkning under den gångna perioden. Om kommunen har använt derivat för att säkra ränterisk, ska upplysning lämnas om genomsnittlig upplåningsränta respektive räntebindningstid före och efter beaktande av räntesäkringar. Upplysningar saknas i not, men finns dock med i förvaltningsberättelsen.